

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060306

DOM
2015-07-23
Stockholm

Mål nr
M 6645-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, beslut 2015-07-03 i mål M 3500-15, se bilaga

KLAGANDE

Länsstyrelsen i Gotlands län
621 85 Visby

MOTPART

Cementa AB, 556013-5864
Box 102
624 22 Slite

Ombud: Advokaten F U

SAKEN

Föreläggande angående bullerutredning från verksamheten vid Cementa AB:s anläggning i Slite; nu fråga om inhibition

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen meddelar prövningstillstånd.
 2. Mark- och miljööverdomstolen upphäver mark- och miljödomstolens beslut om inhibition. Det innebär att andra stycket i Länsstyrelsen i Gotlands läns beslut den 22 maj 2015 (dnr 555-1559-15) gäller omedelbart, dock med den ändringen att bolaget inte behöver genomföra och redovisa mätning för juli 2015.
-

Dok.Id 1224351

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN M.M.

Länsstyrelsen har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen upphäver det överklagade beslutet.

Till stöd för sin talan har länsstyrelsen sammanfattningsvis anfört följande. Cementa AB har i sitt miljöbalkstillstånd från år 2007 slutliga bullervillkor som gäller från den 1 januari 2010. Samtliga externa bullermätningar som därefter redovisats har påvisat överskridanden av föreskrivna bullernivåer. Dokumenterade överskridanden har varierat med upp till som mest 13 dB-enheter, vilket innebär en avsevärt ökad miljöpåverkan jämfört med de bullernivåer bolaget åtagit sig att innehålla vid tillståndsprövningen. I de interna mätningar som redovisats till länsstyrelsen under denna tidsperiod har bolaget vid två av tre tillfällen uppgett att gällande bullervärden innehålls. Länsstyrelsen har utökat sitt arbete med aktiva tillsynsåtgärder mot bolaget i syfte att verka för en förbättrad egenkontroll och för att tillräckliga försiktighetsmått samt skyddsåtgärder ska vidtas. Länsstyrelsens verktyg för denna tillsyn är förelägganden om mätningar och utredningar samt krav på redovisningar från bolaget.

Länsstyrelsen får motta återkommande klagomål från de boende kring Cementa AB:s anläggning i Slite och har i egenskap av tillsynsmyndighet en skyldighet att agera mot bullerstörningarna. Bullermätningar behöver därför genomföras varje månad. Mot bakgrund av de resultat som hittills redovisats från de av bolaget genomförda bullermätningarna ifrågasätter länsstyrelsen om bolaget har tillräcklig kompetens för att genomföra tillförlitliga mätningar. Det är därför angeläget att bullermätningar fram till och med juni 2016 kontinuerligt utförs av en utomstående och opartisk akustikkonsult med omedelbar början. Det är inte oskäligt kostsamt för ett bolag av Cementa AB:s storlek att anlita en oberoende konsult. Nyttan av dessa skyddsåtgärder måste anses väga tyngre än kostnaderna.

Cementa AB (bolaget) har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens beslut. Bolaget har till stöd för sin talan hänvisat till vad bolaget tidigare anfört och tillagt följande.

Bolaget har enbart överklagat det andra stycket i länsstyrelsens föreläggande. Bolaget har alltså inte motsatt sig det första stycket i föreläggandet, som innebär att bolaget senast den 31 maj 2016, vid vite av 500 000 kr, ska ha vidtagit sådana bullerbegränsande åtgärder att gällande bullervillkor varaktigt kan innehållas.

Bolagets överklagande, och mark- och miljödomstolens beslut om inhibition, gäller således enbart hur bulleremissionerna från verksamheten under denna tid ska mätas. Det kan även framhållas att gällande bullervillkor utgör riktvärden, till skillnad från vad länsstyrelsen anger i sitt föreläggande.

Under juli månad, då semestertider råder, föreligger en brist på externa konsulter, varför föreläggandet i den delen i praktiken kan bli omöjligt för bolaget att efterkomma. Vidare kommer bullernivåerna inte att förändras under juli månad jämfört med vad juni månads mätningar visade. Det är därför inte motiverat att utföra varken interna eller externa mätningar under juli månad. Bolaget vidtar regelbundet interna mätningar för att säkerställa efterlevnaden av gällande bullervillkor. Det är rimligt att mätningar utförs av extern konsult en gång i kvartalet och att mätningarna under övriga månader får utföras av bolagets egen personal. Det finns inte någon grund för länsstyrelsens påstående att bolagets egna mätningar inte är tillförlitliga.

Genom att bolaget vidtar de åtgärder som anges i stycke 1 i länsstyrelsens föreläggande, kommer bullersituationen att förbättras även för de närboende. Bolaget har redan vidtagit omfattande åtgärder som har sänkt bullernivåerna med 5-8 dB(A). Bolaget fortsätter nu med nästa steg i den åtgärdsplan som har tagits fram för att säkerställa att bullervillkoren ska innehållas. Rimligheten i de kostnader som månatliga mätningar av extern konsult skulle medföra för bolaget, ska bedömas mot bakgrund av den miljönytta som kan uppnås med detta jämfört med om mätningarna under två månader av tre utförs av bolagets egen personal. Rimligheten ska inte, som länsstyrelsen anger, bedömas mot bakgrund av bolagets årsomsättning. Kostnaden för mätning av extern konsult kan uppskattas till ca 75 000 kr per mättillfälle. Bolaget har efterfrågat närmare prisuppgift men ingen bullerkonsult har återkommit, troligen på grund av semestertider eller kort varsel.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd och tar upp målet till omedelbart avgörande.

Länsstyrelsen har i det överklagade beslutet bl.a. förelagt bolaget att med början under juni 2015 och fram till och med juni 2016 varje månad genomföra uppföljande mätningar av bullerutbredningen från bolagets verksamhet, och till länsstyrelsen senast den 28 varje månad skriftligen redovisa resultat och slutsatser. Mätningarna ska utföras av oberoende akustikkonsult. Vidare ska mätningarna omfatta bestämmningar av både ekvivalenta och momentana ljudnivåer. Föreläggandet förenades med ett verkställighetsförordnande.

Av förarbetena till miljöbalken framgår att ett verkställighetsförordnande bör kunna meddelas i de fall villkor i tillståndsbeslut eller föreskrifter som har meddelats med stöd av balken inte har iakttagits (se prop. 1997/98:45, del 2, s. 285).

Frågan i målet är om det finns skäl att förordna att andra stycket i föreläggandet tills vidare inte får verkställas (inhibition). Det bör, för att inhibition ska vara motiverat, som regel krävas att det är sannolikt att överklagandet kommer att bifallas.

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar att den utredning som nu finns i målet talar för att bolaget vid ett flertal tillfällen överskridit sina bullervillkor och att överträdelserna inte är bagatellartade. Det har därmed funnits skäl för länsstyrelsen att förordna att dess beslut ska gälla omedelbart. Vad bolaget har anfört om kostnaderna för mätning av en extern konsult medför ingen annan bedömning.

Mark- och miljödomstolens beslut om inhibition ska därmed upphävas, vilket innebär att andra stycket i länsstyrelsens föreläggande gäller omedelbart. Av länsstyrelsens föreläggande framgår dock att resultatet av mätningarna ska redovisas till länsstyrelsen senast den 28 varje månad. Med hänsyn till mellanliggande helg kvarstår nu endast ett fåtal dagar för bolaget att genomföra och redovisa mätningen för juli månad. Med hänsyn till den mycket korta tid som kvarstår, bedömer Mark- och miljööverdomstolen

att någon extern mätning enligt länsstyrelsens föreläggande inte behöver ske för juli 2015.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg och Malin Wik, referent, tekniska rådet Yvonne Eklund och hovrättsassessorn Agneta Staff (deltar inte i beslutet om prövningstillstånd).

Föredragande har varit Caroline Appelberg.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

PROTOKOLL
2015-07-02
Handläggning i
parternas utelokal

Aktbilaga 10
Mål nr M 3500-15

RÄTTEN

Tingsfiskalen Annika Grönlund (ordförande) och tekniska rådet Gisela Köthnig

FÖREDRAGANDE TILLIKA PROTOKOLLFÖRARE

Beredningsjuristen Alexandra Venander

KLAGANDE

Cementa AB, 556013-5864, Box 102, 624 22 Slite

Ombud: Advokaten F U

MOTPART

Länsstyrelsen i Gotlands län, 621 85 Visby

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Gotlands läns beslut 2015-05-22 i ärende nr 555-1559-15, se [bilaga 1](#)

SAKEN

Föreläggande angående bullerutredning från verksamheten vid Cementa AB:s anläggning i Slite; nu fråga om inhibition

Målet föredras i nu relevanta delar och följande antecknas.

Cementa AB har, såvitt nu är av intresse, yrkat att Länsstyrelsen i Gotlands län (länsstyrelsen) beslut såvitt avser stycke 2 – vilket är den del av föreläggandet som har överklagats – tills vidare inte ska få verkställas (inhibition). Till stöd för yrkandet har bolaget sammanfattningsvis anfört följande. Länsstyrelsen har förelagt att de månatliga mätningarna ska utföras av externa konsulter vilket är mycket kostsamt. Mätningarna kan utföras på ett likvärdigt sätt av bolaget. Bolaget bör därför själva utföra mätningarna två av tre månader under ett kvartal och externa konsulter en gång per kvartal. Ett verkställande av länsstyrelsens beslut såsom det nu är utformat före det att överklagandet har prövats av mark- och miljödomstolen skulle medföra oskäliga kostnader. Mot denna bakgrund föreligger det alltså skäl för domstolen att förordna om inhibition i avvaktan på att målet

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104 131 26 Nacka Strand	Augustendalsvägen 20	08-561 656 00 E-post: mmd.nacka@dom.se www.nackatingsratt.domstol.se	08-561 657 99	måndag – fredag 08:30-16:00 -

avgörs. Det finns inte några övervägande miljöskäl eller andra skäl mot att inhibition meddelas.

Länsstyrelsen har bestritt yrkandet om inhibition. Till stöd för bestridandet har länsstyrelsen sammanfattningsvis anfört följande. Samtliga externa bullermätningar som bolaget genomfört sedan det att bullervillkoret trädde i kraft den 1 januari 2010 har visat att bullernivåerna i tillståndet överskrids. Även redovisningen från juni 2015 visar att bullernivåerna överskrids. I den redovisning som sedan 2010 lämnats från bolagets interna uppföljning har det däremot vid flertalet tillfällen angivits att gällande bullernivåer innehålls.

Det är av stor vikt att bolaget med tätare mätningfrekvens följer upp bullerutbredningen från verksamheten och att denna uppföljning under minst ett år utförs av en utomstående, oberoende akustikkonsult. Sådana krav om att genomföra egenkontroll i former som på ett trovärdigt sätt dokumenterar hur villkor i gällande tillståndsbeslut efterlevs kan inte sägas medföra oskäligen kostnader för bolaget och inte vara ett skäl för inhibition.

Beslutet ska gälla omedelbart även om det överklagas eftersom det är fråga om uppföljning av viktiga villkor i ett tillståndsbeslut som inte har efterlevts av bolaget. De boende i Slite återkommer med klagomål på bullernivåerna.

Bolaget anser att bullermätningen under juli 2015 bör utgå eftersom det inte kan genomföras några bullerbegränsande åtgärder på grund av semestertider. Det är dock viktigt att det sker en kontinuerlig och opartisk mätning av bullernivåerna även under sommaren då det kan antas att fler människor riskerar att bli störda av buller från bolagets verksamhet.

Ett beslut om inhibition kommer att medföra att flera av de månatliga bullermätningarna som föreskrivits i länsstyrelsens föreläggande kommer att utföras i bolagets egen regi istället för av en utomstående konsult, och att tillförlitligheten i de mätresultat som lämnas från bolaget i avvaktan på slutlig prövning i målet därmed kommer att minska.

Mark- och miljödomstolen meddelar följande

BESLUT (att meddelas 2015-07-03)

Slut

Mark- och miljödomstolen förordnar att stycke 2 i Länsstyrelsen i Gotlands läns beslut 2015-05-22, i ärende nr 555-1559-15, det vill säga den del av föreläggandet som avser genomförande och redovisning av månatliga bullerutredningar utförda av en oberoende akustikkonsult till länsstyrelsen, tills vidare inte får verkställas.

Skäl

Mark- och miljödomstolen kan förordna att ett beslut tills vidare inte ska gälla om det vid en inledande och preliminär bedömning framstår som sannolikt att överklagandet kommer att bifallas vid en slutlig prövning, se 5 kap. 1 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar och 26 § andra stycket lagen (1996:242) om domstolsärenden.

Länsstyrelsen har i det överklagade beslutet bl.a. förelagt bolaget att med början under juni 2015 och fram till och med juni 2016 varje månad genomföra uppföljande mätningar av bullerutbredningen från bolagets verksamhet, och till länsstyrelsen skriftligen redovisa resultat och slutsatser. Mätningarna ska enligt beslutet utföras av oberoende akustikkonsult. Länsstyrelsen har förordnat att föreläggandet ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Mark- och miljödomstolen gör följande bedömning i frågan om inhibition. Som länsstyrelsen har redogjort för i sitt beslut framgår av förarbetena att ett verkställighetsförordnande bör kunna meddelas i de fall villkor i tillståndsbeslut eller föreskrifter som har meddelats med stöd av balken inte har iakttagits (se prop. 1997/98:45 s. 285). En bedömning måste enligt mark- och miljödomstolen emellertid göras i det enskilda fallet.

Mark- och miljödomstolen finner vid en preliminär bedömning skäl att ifrågasätta om det, trots att det inkommit klagomål på bolagets verksamhet rörande buller och att det synes ostridigt i målet att bolaget har vissa svårigheter att innehålla samtliga bullervärden som föreskrivits i tillståndet, är skäligt att kräva att bolaget varje månad utför och till länsstyrelsen redovisar mätningar utförda av en oberoende akustikkonsult. En bedömning

och avvägning av huruvida föreläggandet är rimligt med hänsyn till nyttan och kostnaderna för åtgärderna kan göras först i samband med att överklagandet prövas slutligt.

Mark- och miljödomstolen anser att det finns skäl att förordna att föreläggandet i den del som överklagats av Cementa AB, dvs. stycke 2 i länsstyrelsens beslut som rör genomförande och redovisning av mätningar utförda av en oberoende akustikkonsult, tills vidare inte får verkställas. Vad länsstyrelsen har anfört hos mark- och miljödomstolen rörande frågan om inhibition medför ingen annan bedömning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se [bilaga 2](#) (DV431)

Beslutet får överklagas särskilt inom tre veckor från delgivning. Prövningstillstånd krävs.

Alexandra Venander
Protokollet uppvisat/